

Arbeidsdokument

AMBs 4-årige strategiske langtidsplan 2023-2026

Bakgrunn og AMBs virksomhet

Biologisk fagkunnskap er grunnleggende i en verden som er i rask utvikling. Dette gjelder spesielt i Arktis hvor temperatur øker 4 ganger raskere enn gjennomsnittet for jordkloden og hvor innvirkningene av klimaendringene på biologisk mangfold og økosystemer allerede er merkbare. AMB har et spesielt ansvar for å forstå hvordan organismer og økosystemer tilpasser seg et kaldt klima og hva som skjer når klima endrer seg i et område som ligger nord for polarsirkelen. Siden AMB sin forskning og feltbaserte undervisning er lokalisert nord for polarsirkelen, kan vi effektivt styrke biologisk fagkunnskap med stor betydning for å forvalte biologisk mangfold, bygge klimaresiliens, og bidra til bærekraftig utvikling under et Arktis i endring.

AMB er et aktivt og attraktivt institutt som har seks internasjonalt anerkjente og suksessrike forskningsgrupper. Vi fokuserer på grunnleggende og anvendt kunnskap i biovitenskap på land og i ferskvann og fra kyst til ishavet. Dette for å forstå hvordan økosystemene er strukturert og fungerer, hvordan organismer tilpasser seg det sterkt sesongbaserte arktiske miljøet, hvordan organismer, biologisk mangfold og økosystemer opptrer i kalde miljøer. Kunnskapen kobles til endringer i samfunnet for forvaltning av arktiske miljøer på en bærekraftig måte.

Vi jobber med en integrert tilnærming der vi kombinerer kunnskap fra molekyler til celler, fra individer til hele økosystemer og fra organismebiologien til mikrober, planter og pattedyr. Vi bruker avanserte metoder for å koble mekanistiske, evolusjonære og økologiske tilnærminger, og legger vekt på å fremme systemforståelse, tverrfaglighet og kvantitative analyser. Vi involverer lokalsamfunn og interessenter i vårt vitenskapelige arbeid for å forstå hvordan ressurser og økosystemer best kan forvaltes under raske miljøendringer.

AMB skal være en drivkraft for å styrke biologisk forskning og utdanning for å løse dagens- og framtidens natur og samfunnsutfordringer.

Økt menneskelig aktivitet og fotavtrykk i Arktis, som klimaendringer, høsting, forurensning, turisme og ressursutnyttelse, øker behovet for kunnskap om hvordan organismer, populasjoner, biologisk mangfold og økosystemer reagerer på disse endringene, og hvordan samfunnet vårt best kan ha en bærekraftig tilpasning til disse endringene. Vårt oppdrag er derfor å øke kunnskapen og å forutsi disse biologiske responsene fra cellulære mekanismer til økosystemdynamikk, formidle denne kunnskapen ved å utdanne nye generasjoner av arktiske kunnskapsleverandører, ledere og forskere. Vår fagkunnskap skal bidra til samfunnsoppdraget om grønn omstilling, bærekraftig og klimaresilient utvikling, samt til forvaltning av det særegne biologiske mangfoldet i nordområdene.

Forskningen vår skal være fremragende, internasjonalt anerkjent og attraktiv. Den skal gi grunnleggende kunnskap om tilpasninger i nordområdene og betydningen av endringer i Arktis for det globale systemet. Vi skal bidra til internasjonal samfunnsrelevant forskning relatert til kunnskapsbehov definert av IPCC, IPBES og Arktisk Råd.

Utdanningen skal bidra til at framtidens arbeidstakere innen forskning, næringsliv, utdanningssektoren og forvaltning kan bidra til kunnskapsoppbygging og omstilling i et fagområde og miljø som er under rask utvikling. Undervisningen er problemorientert og forskningsbasert og tuftet på studentaktiv læring gjennom utstrakt bruk av felt, tokt og laboratoriekurs, der generelle kunnskaper og prinsipper belyses ved bruk av nordlige organismer og økosystemer. Vi ønsker å være på tilbudssiden for utdanningsprogram på tvers av fagfelt.

Mål for AMB: å produsere biologisk kunnskap for et bærekraftig Arktis

Delmål:

- 1) ivareta og videreutvikle våre eksisterende ledende fagmiljøer i front av kunnskapsutviklingen
- 2) øke rekruttering til våre egne studieprogram på alle nivå, og øke studentmassen generelt ved gjennom å tilby kurs til flere andre studieprogram
- 3) støtte spesielt miljøer som kan innbringe ekstern finansiering og utvide repertoar av ekstern finansiering
- 4) ivareta og effektivisere drift, både i forskning og undervisning

Milestones: Kommer i presentasjon på styremøtet

Tiltak: se handlingsplan under strategidokumentet (s. 10)

Effekter og eventuelle oppdaterte prognoser: på fakultetsnivå

Potensielle synergier internt på BFE og på UIT: innbakt i strategidokumentet, men løftes fram i presentasjon på styremøtet

Arktis og nordområdene Ambisjon: UiT skal være internasjonalt ledende på kunnskap og kompetanse om og for Arktis og nordområdene	
For å nå vår ambisjon skal fakultetet/enheten:	Strategisk langtidspan AMB; vi skal
Fostre ledende fagmiljøer i front av den internasjonale kunnskaps-utviklingen	<ul style="list-style-type: none"> - ivareta og konsolidere eksisterende ledende miljøer gjennom a) strategiske langsiktige bemanningsplaner, b) strategisk eksternfinansiering og c) å ivareta og effektivisere bruk av vår eksisterende infrastruktur og bruke det som samarbeidsplattform - fortsette å delta i og søke lederskap til nasjonale og internasjonale forskningsaktiviteter i Arktis og videreutvikle samarbeid med komplementære nasjonale og internasjonale forskningsmiljø - delta i internasjonal forskningsplanlegging for å sikre kobling av AMB-forskning til internasjonal forskningsfront gjennom involvering i prosesser på EU og andre internasjonale fora - jobbe politisk i riktige fora for å nå våre ambisjoner - bidra til å realisere ambisjonene i <i>Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning</i> (2022) innenfor de tematiske prioriteringene <i>Hav og Kyst</i> samt <i>Klima, miljø og energi</i>, og bidra til EU program for Research Infrastructure (for eksempel gjennom ESFRI; European Strategy Forum on Research Infrastructures) - fortsette med høy søknadsaktivitet og ha en strategisk grant plan med fokus på store søknader (f.eks. Forskningsråds «Sentre for fremragende forskning», European Research Council Starting, Consolidator, og Advanced grants samt relevante EU-program) - støtte oss i større grad på fellesadministrasjon for robuste støtteordninger til søknadsvirksomheten samt gjennomføring av prosjekter - sørge for mer strategiske bilaterale utvekslingsavtaler med våre viktigste samarbeidspartnere for å tilrettelegge utveksling på alle nivåer - sørge for å fortsatt ha attraktivt studietilbud for utvekslingsstudenter på alle nivåer - støtte seg i større grad på felles administrasjon for gode bilaterale avtaler og drahjelp med det administrative arbeidet rundt utveksling
Videreutvikle attraktive utdanningstilbud tilpasset nærings- og samfunnsliv i nord	<ul style="list-style-type: none"> - utdanne studenter som har en solid biologisk forståelse som næringen- og samfunnet trenger for å tre i (enda kanskje ukjente) roller for gjennomføring av en kunnskapsbasert grønn omstilling - videreutvikle våre kursportefølje på basis biologisk kunnskap for både våre egne studenter og flere andre program, så at de kan benyttes i enda større grad på tvers av instituttene og fakultetene - ta spesielt ansvar å bygge opp under NFH sine program og skal utvikle program sammen for å møte behovet for arbeidskraft i de voksende marine næringer

	<ul style="list-style-type: none"> - evaluere piloten til utdanningstilbudet vi hadde sammen med HHT i grønn omstilling og ønsker videre samarbeid om mulig fortsettelse - frigjøre undervisningskapasitet gjennom kursportefølje-reduksjon for å få flere Etter og Videre-Utdanning (EVU) tilbud tilpasset nærings- og samfunnsliv i nord: i) dyreforsøk-kurs (målgruppe: egne ansatte, instituttsektoren, forvaltere), ii) kvantitativ påfyll for data-analytikere som jobber med økologi (målgruppe: egne ansatte, instituttsektoren, forvaltere, næringsliv), iii) faglig påfyll på innvirkninger av klimaforandring og biodiversitet (målgruppe: lærere, politikere, forvaltere), iv) stakeholder science (målgruppe forvaltere, politikere). - jobbe tett opp mot nærings- og samfunnsliv i evaluering og utvikling av sine studieprogram, gjennom integreringen av praksis som en del av utdanningene og utvikling av moduler der programstudenter og EVU studenter kan jobbe sammen.
Styrke kompetanse om og for samiske og kvenske forhold	<ul style="list-style-type: none"> - inkludere forskjellige kunnskaper og data som ivaretar samiske interesser og behov gjennom våre framtidsrettede observasjonssystemer og adaptiv overvåking og forvaltning - anerkjenne betydningen av at en stor del av vår virksomhet er tilknyttet områder som har blitt brukt av samiske, kvenske og norskfinner over generasjoner, og bidra til at kunnskapen om naturen som er bygd opp gjennom mange års erfaring og bruk blir verdsatt og ivaretatt gjennom vår utdanning, forskning og i forskningsformidling - synliggjøre innsatsen med og for samiske (og kvenske) i vår stakeholder science. - oppfattes som en viktig og pålitelig samarbeidspartner og rådgiver for bærekraftig ressursutnyttelse, og predikering av effekter av raske klimaforandringer i nordområdene – noe som er spesielt viktig for samene som er avhengig av naturen i nordområdene.
Være en pådriver for samarbeid i Arktis og nordområdene	<ul style="list-style-type: none"> - bruke vår infrastruktur i form av observatorier, eksperimentell infrastruktur, tidsserier og fartøy til å initiere forskningsaktivitet og styrke nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid. - være representert med fagansatte i alle de riktige arktiske/nordlige/faglige foraene, og vi skal jobbe aktivt med å øke vår synlighet gjennom forskningsformidling - ivareta våre eksisterende samarbeid som: arbeidsgrupper i Arktisk råd (Conservation of Arctic Fauna and Flora CAFF, Arctic Monitoring and Assessment Program AMAP), Arctic Science Partnership (ASP), nasjonale kartlegginger og rapporter som verdifulle og sårbare områder (SVO) - ha fortsatt ledelse av ARCTOS forskernettverk for regionalt samarbeid - aktivt delta i Framsenterets forskningsprogrammer og tilhørende strategiske forskningsinitiativ rettet mot forvaltning og næring - ivareta COAT (Climate-Ecological Observatory for Arctic Tundra) sin betydning som et samlende og viktig prosjekt for FRAM samarbeid og hele Nord-Norge gjennom å sikre langsiktig finansiering til bemanning og infrastruktur - ivareta og øke samarbeid rundt vår unik eksperimentell infrastruktur for arktisk lys og temperatur ved Klimalabben og bruke

	<p>vår nye nasjonale forskerskole Photosyntech som prosjektgenerator på området</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsolidere Arktisk kronobiologi sin posisjon som verdensledende gjennom to tenure track-stillinger og ekstern finansiering - bygge broer ved våre fremragende mikrobiologimiljøer på tvers av institutt- og fakultetsgrenser for å styrke den faglige satsningen og effektivisere bruken av infrastruktur og teknisk hjelp - lage et stort FRAM miljø rundt ferskvann og parasitologi som bygger på eksisterende miljøer på Havforskningsinstituttet, Norsk Institutt for naturforskning, AMB og NFH, med fokus på parasitter og akvakultur - arbeide for at «Helmer Hanssen» (bygget i 1988) erstattes med et nytt forskningsfartøy «Flytende campus» hvor miljø (null/lavutslipp), og framtidige utdannings- og forskningsbehov (nautikk, biologi, geologi) ivaretas, og at dette utvikles i samarbeid med UNIS og NTNU for å styrke samarbeid, utnytte komplementær kompetanse og optimalisere ressursbruk - bygge opp et sterkt forskningsmiljø om sosioøkologiske systemer i kystområdene i arktisk og atlanterhavsområdet som kan bidra til samfunnsoppdraget om å fremme en bærekraftig og klimaresilient utvikling.
--	--

<p>De store samfunnsutfordringene Ambisjon: UiT skal bidra til nyskapende, demokratiske og bærekraftige løsninger på store samfunnsutfordringer</p>	
<p>For å nå vår ambisjon skal fakultetet/enheten:</p>	<p>Strategisk langtidsplan AMB</p>
<p>Praktisere åpen vitenskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Alle våre vitenskapelige publikasjoner skal være tilgjengelige for alle. - Vi har som mål at alle data (unntatt sensitive data med for eksempel personopplysninger, eller data som kan berøre lokale samfunn) som vi har produsert skal følge FAIR (finnbarhet, tilgjengelighet, interoperabilitet og gjenbrukbarhet) prinsipper. - Vi vil at analyser som er brukt og publisert er gjort tilgjengelige og reproducerbare gjennom åpne skripter med god dokumentasjon. - Hos oss har vi ambisjon om å anerkjenne alle som bidrar i vitenskapsproduksjon uansett deres roller - Vi skal blir sett som «golden standard» på åpne vitenskap, og alle våre ansatte skal være med å praktisere det i hverdagen sin.
<p>Utvikle kunnskap, metoder og virkemidler som bidrar til å løse store samfunnsutfordringer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - AMB skal fremme forskningsprosjekter som synliggjør og demonstrerer betydningen av økologisk og fysiologisk fagkunnskap for å løse presserende samfunnsoppdrag relatert til bærekraft, endringer i biologisk mangfold, klimaresiliens, og klimatilpasning. - Vi skal formidle det arbeidet vi gjør allerede så at samfunnet kan ta i bruk kunnskapen, metodene og virkemidlene. - Vi skal tilby fleksible utdanning på de store samfunnsutfordringer - Vi skal Delta i EU Horizon Europe sine samfunnsoppdrag om «sunne hav og vann» og/eller «tilpasning til klimaendringer» - Vi skal bidra til å kunnskap som kan benyttes av IPCC; IPBES, og Arktisk Råd
<p>Fremme tverrfaglighet, samskaping og innovasjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi skal utvikle og tilby kurs som kan brukes modulært på tvers av fag (e.g. bioenergi, bioteknologi, biomedisin, blå næring) - Vi skal samarbeide om samskaping av våre utdanningstilbud med eksterne aktører - AMB skal være en drivkraft for å bygge kapasitet for forskning relatert til tverrfaglig og transdisiplinær bærekraftsforskning, deriblant gjennom opprettelse av den tverrfakultære faggruppen innen bærekraft og MSc retningen innen økologi og bærekraft. - Vi skal jobbe tett sammen med brukere av vår kunnskap for å løse konkrete behov definert av næring og forvaltning - Vi skal Undersøke muligheter for samskaping av emner og program på tvers av universiteter i fagfellesskapet

<p>Styrke kapasitet og omstillingsevne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - AMB skal være på forskningsfronten når det gjelder utvikling og bruk av analytiske metoder som har høy relevans for organismer og økosystemer i nordområder, både i marine, ferskvann og terrestriske miljøer - Vi skal styrke kapasiteten blant våre ansatte og studenter, samt bidra til å organisere vårt virke, slik at vi leverer kunnskap som raskt kan anvendes av næring, forvaltning eller samfunnet - Vi skal ha godt samarbeid tvers institutt og fakultets grenser, og tilby oss om piloter i overhaling av kursportefølje, for å styrke kapasitet til nyutvikling av nye prosjekter og kurs
--	--

Talentutvikling og mangfold Ambisjon: UiT skal være et arnested for utvikling av studenter og ansattes kompetanse og talent, med mangfold som drivkraft og ressurs	
For å nå vår ambisjon skal fakultetet/enheten:	Strategisk langtidsplan AMB; vi skal
Utvikle, tiltrekke og beholde talenter	<ul style="list-style-type: none"> - tiltrekke talent til våre egne studieprogram for biologi i Arktis og nordområdene gjennom beder kommunikasjon av våre aktiviteter og program på alle nivå - synliggjøre unik kompetanse ved instituttet og anvende kunnskapen til forvaltning i samfunnet - bruke kommunikasjonsavdeling aktivt for å nå ut - identifisere våre målgrupper for rekrutteringstiltak gjennom spørreundersøkelser blant egne studenter - ivareta fremragende forskning ved instituttet som en plattform for internasjonalt og nasjonalt samarbeid innen forskning og utdanning - ivareta og videreutvikle eksisterende forskerskoler (ARCTOS, AMINOR, PHOTOYSNTECH, og søke midler til flere doktorgradsnettverk (e.g. marie-curie) - sørge for at våre egne PhD kandidater får opplæring i både pedagogikk og søknadsskriving - sørge for at våre postdocs får mulighet til å undervise hvis det passer deres karrieremål - ha en aktiv rekrutteringsstrategi ved utlysning av stillinger. - støtte nyansatte for at de kommer godt i gang med sine karriere gjennom god personaledelse og infrastruktur - sørge for godt arbeidsmiljø både på gruppe og instituttnivå - sørge for nok ressurser på instituttnivå for å ha god nok personaloppfølging - tilby kurs i forskningsledelse til alle med lederambisjoner for robuste ledelses-strukturer på instituttet
Rekruttere og utruste studenter som lærer hele livet	<ul style="list-style-type: none"> - ha fokus på å profilere vår forskningsaktivitet og program for å gjøre vårt program mer attraktiv i kampen om norsk-språklige studenter, og bruke kommunikasjonsavdelingen aktivt i arbeidet - ha ballistiske rekrutteringskampanjer mot nordiske studenter (bch), og bruke hele instituttets nettverk for å informere om programmene våre (alle nivå). Vi anser rekruttering som er et felles ansvar. - utvikle tre fleksible kurs-løsninger som kan tas av lærere, forvaltere, politikere og forskere tilpasset til deres arbeidsliv

<p>Prioritere kunnskapsutvikling og innovativ formidling som fremmer mangfold</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ha generell utvikling av tilbudene: følgende eksisterende kilder for data skal brukes systematisk i arbeidet; NOKUT-evaluering, studiebarometeren, periodisk evaluering, kandidatundersøkelse, næringslivspanel, alumnigruppe, studenttillitsvalgte, career tracking-studie, student-konferansen, konjunkturundersøkelsen, samt interne kilder som programråd, programledere, undervisningsteam, og ikke minst, kurs-kafeer. - fokusere på videreutvikling av læringsmetoder som inkluderer studenter med ulike læringsstrategier, interesser og behov. Kan inkludere bruk av studentaktive læringsformer med eksempler. - utvikle nye tilbud sammen med en bred gruppe interessenter - ha samlet sett en palett av ulike studietilbud på campus, nett, samling, og intensive kurs, på ulike nivå, og sørge for at vi er tilgjengelige og tilpasset til ulike behov og målgrupper. - ha bred brukermedvirkning for å øke kunnskap og forståelse for konsekvenser av endringer i biologisk mangfold i ulike natursystemer i Arktis og nordområdene - ha en bevisst holdning i å ansette med mangfold som kriterier. - likestille bidrag til deltakelse i dialog og samfunnsdebatt gjennom insentiver som lønnsutvikling/annuum og rett til forskningstermin.
<p>Videreutvikle UiT sine arbeids- lærings- og studiemiljøer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ha en bred, åpen og demokratisk involvering i alle prosesser ved instituttet, både for ansatte i alle stillingskategorier og våre studenter - strebe etter å gjøre arbeidsdagen lettere for alle ved å gjøre alle administrative prosesser så lette som mulig – her kan administrasjon bidra på alle nivå for å ha en bruker-sentrert fokus - ha fokus på individuelle karriere gjennom karriere-og-arbeidsplaner og bruk av faggruppe i cv-bygging, samt sørge for at våre stipendiater og postdocs får den pedagogiske kompetansen de trenger for å undervise hos oss - ha god dialog på tvers av institutter og studieprogram for å skape sømløst samarbeids – her kan alle de administrative grupper bidra - jobbe systematisk med å profesjonalisere sine undervisere og utdanninger gjennom kollegialt arbeid med evaluering og kvalitetsutvikling i sine emner og program. - stimulerer til forskning på eksisterende og nyskapende undervisning, læring og vurderingspraksiser, og har som ambisjon å øke andelen meritterte undervisere ved instituttet. - samarbeide tett med NFH på felles drift av kurs og studieprogram, samt en felles strategisk bemanningsplan for å benytte folk sine faglige styrker på best mulig måte på tvers av instituttgrenser, samt effektivisere resurs-bruk

Tiltak/handlingsplan 2023 (og videre):

For delmål:

- 1) ivareta og videreutvikle våre eksisterende ledende fagmiljøer i front av kunnskapsutviklingen
  - utvikle en felles og langsiktig strategisk bemanningsplan i felleskapet med NFH, HHT og fak administrasjon for å skape forutsigbarhet og kapasitet, samt kontrollert nedbemanning
  - jobbe politisk for å løfte COAT på statsbudsjettet i 2024
  - jobbe for å ivareta AeN miljøet etter 2024 gjennom nye prosjekter
  - støtte opp under alle søknadsinitiativer fra våre miljøer og ha som minimumskrav at alle forskningsgrupper sender en ERC søknad innen 2024
  - jobbe aktivt med forskningsformidling av eksisterende aktivitet
  - anerkjenne våre fagfolk sin aktivitet i forskjellige politiske og faglige fora
  - benytte vår egen nettverk bedre på tvers av faggrupper og institutter gjennom en bedre delingskultur samt samarbeidsplattformer
  - informere ansatte av eksisterende støttefunksjoner og alle raske forandringer i dem på løpende bånd
  - sørge for at vår ansatte har trygghet og støtte å søke store grants og at de får den hjelpen de trenger underveis i prosjektet
  - ha en forutsigbar instituttbudsjett
- 2) øke rekruttering til våre egne studieprogram på alle nivå, og øke studentmassen generelt ved gjennom å tilby kurs til flere andre studieprogram
  - indentifisere riktig tidspunkt for påvirkning og ha rekrutteringsdugnad vår vi bruker fagansatte sine egne nettverk
  - ha god dialog gjennom UiT sitt kursportefølje-overhaling med mulige brukergrupper av våre kurs for å se hvordan vi kan skreddersy våre tilbud for deres behov
  - søke midler for utvikling av studieportefølje fra DIKU for å komme i gang med første EVU
  - begynne å utvikle våre EVU med en brukerundersøkelse og sammensetting av utviklingsteams som inkluderer interessenter/næringsliv/samfunnsaktører
  - gå gjennom NOKUT-evaluering av studieprogrammer, benytte tilbakemeldinger i utviklingsarbeidet og bruke evt. gode tilbakemeldinger som en markedsføring for rekruttering
  - gjennomføre periodisk evaluering både på bch og master-nivå for å a) se hvor det er best å redusere kursportefølje b) hvordan man kan flytte/frigjøre undervisningskapasitet på best mulig måte innen eller mellom institutter, c) bruke Tove sitt utviklingsoppgave i pedagogikk for å introdusere en rød tråd i bærekraft gjennom våre program, d) bruke Annfrid aktivt for å introdusere en rød tråd i transversale ferdigheter gjennom våre program, e) ha en overhaling av våre kurs beskrivelser og læringsmål så at de gjenspeiler innholdet og øker studentrekruttering
  - redusere antall utvekslingsavtaler for å gjøre avtaleporteføljen mer strategisk og ballistisk
  - informere våre bch på strategiske øyeblikk for utvekslingsmuligheter
  - sørge for at vi får enten administrativ støtte for å drifte all de 40 utvekslingsstudenter vi får eller får insentivmidlene for utveksling på AMB så at vi kan selv øke vår kapasitet for å gjøre jobben selv

- 3) støtte spesielt miljøer som kan innbringe ekstern finansiering og utvide repertoar av ekstern finansiering
- sørge for nok kapasitet i gruppa gjennom strategisk bemanningsplan og reduksjon/overhaling av kursportefølje
  - bruke vår grant plan aktivt både på AMB med også på tvers av institutter
  - støtte under strategisk viktige søknader med forskningsadministrativt støtte
  - bruke PES-midler maksimalt for å frigjøre kapasitet til dem som søker (ERC osv.)
  - identifisere potensielle finansieringskilder fra næringslivet og stiftelser/forskningsgaver
- 4) ivareta og effektivisere drift, både i forskning og undervisning
- jobbe aktivt på instituttledelsesnivå samt programledere for å benytte undervisningskapasiteten på best mulig måte
  - legge ned utvalgte kurs for å frigjøre kapasitet til utvikling og ved nedbemanning (se oversikt)
  - gå kritisk gjennom ressursbruk på alle individuelle kurs og bruke Kathrine sitt kompassrose for å evaluere kursene
  - tilby oss som pilot på UiT sitt kursportefølje-overhaling, med fokus på samkjøring av a) bioinformatikk/statistikk tvers institutter og fakulteter, b) forsøksdyrlære tvers institutter og fakulteter, c) vitenskapsteori tvers fakulteter, d) metodekurs i mikrobiologi tvers institutter og fakulteter
  - fortsette med å skape felles funksjoner og være på tilbudssiden når det gjelder all type infrastruktur
  - jobbe politisk for en ny Helmer Hansen
  - bruke biofagrådets bærekrafts-prosjekt som pilot for å utforske hinder for samarbeid tvers universiteter